

Anamnese

Meertalige Kinderen

Intervisiewerkgroep Meertalige kinderen

Deze anamneselijst staat ter beschikking op www.sig-net.be in PDF-formaat.

Eerste druk 2006

© SIG vzw

Kerkham 1 bus 2, 9070 Destelbergen (België)
tel. +32 (0)9 238 31 25 – fax +32 (0)9 238 31 40
info@sig-net.be
www.sig-net.be

D/2006/7746/06
ISBN 90-5873-069-7

SIG vzw is lid van Vijftact vzw.

Anamnese

Meertalige Kinderen

Intervisiewerkgroep Meertalige kinderen

Inleiding

In het diagnostische proces bij meertalige kinderen, al dan niet van allochtone afkomst, neemt de anamnese een belangrijke plaats in. De SIG-intervisiewerkgroep Meertalige kinderen formuleerde een aantal kritische bedenkingen bij de vragenlijst 'Anamnese Meertaligheid' ¹ van Mirjam Blumenthal en Manuela Julien. Dit resulteerde in een aangepast anamneseformulier waarbij de klemtoon ligt op een multidisciplinaire benadering van de problemen wat betreft de taal- en spelontwikkeling van meertalige kinderen.

Doel

De vragenlijst 'Anamnese Meertalige Kinderen' (AMK) dient om een beter zicht te krijgen op de kwalitatieve en kwantitatieve eigenschappen van het taalaanbod en op de attitude van het meertalige kind en zijn ouders (of verzorgers²) tegenover de verschillende talen. Verder inventariseert de lijst gegevens in verband met spel en speelgoed. De AMK is bruikbaar in de diagnostiek van verbale en non-verbale problemen van niet-schoolgaande en schoolgaande kinderen.

Inhoud

De anamneselijst bevat geen vragen over de medische voorgeschiedenis, mijlpalen in de ontwikkeling, medische gegevens in verband met gehoor/visus of schoolse prestaties. Het is dus enkel een aanvulling bij een (standaard) anamnese als er sprake is van meertaligheid. De AMK bevat de volgende rubrieken:

1. Algemene gegevens
2. Gegevens over de ouders
3. Gegevens over de grootouders
4. Gegevens over de thuissituatie
5. Gegevens over het taalaanbod
6. Taalbeheersing van het kind
7. Attitude van de ouders
8. Gegevens over het kind in zijn omgeving
9. Algemeen besluit

De vragen in de lijst kunnen een leidraad vormen tijdens een gesprek met de ouder(s). De hulpverlener kan de antwoorden onmiddellijk noteren of de vragenlijst samen met de ouder(s) invullen. Op die manier worden belangrijke gegevens verzameld voor een degelijke diagnostiek van verbale en non-verbale problemen van het meertalige kind. Als de ouders het geschreven Nederlands voldoende beheersen, kunnen ze de vragenlijst eventueel op voorhand invullen.

¹ Blumenthal, M., & Julien, M. (2000). Geen diagnose zonder anamnese meertaligheid. *Logopedie & Foniatrie*, 1, 13-17.

² Als het meertalige kind niet door zijn natuurlijke ouders wordt opgevoed, worden in de lijst de gegevens van de verzorger(s) genoteerd.

Anamnese Meertalige Kinderen

1 Algemene gegevens

Naam en voornaam van uw kind:

Geboortedatum:

Kalenderleeftijd:

Geboorteland:

Datum anamnese:

Gesprek met ouder(s) of andere verzorger(s):

In aanwezigheid van (tolk, familielid,...):

Ingevuld door (naam onderzoeker, ouder(s), verzorger(s)):

Voertaal tijdens het anamnesegesprek:

2 Gegevens over de ouders

	moeder (°.....)	vader (°.....)
Wat is uw geboorteland?		
Sinds wanneer bent u in België?		
Hebt u één of meer andere verblijf- plaats(en) (gehad)? Hoe lang?		
Wat is uw moedertaal?		
Welk dialect spreekt u?		
Spreekt u Nederlands?		
Sinds wanneer spreekt u Nederlands?		
Waar leerde/leert u Nederlands?		

Wanneer spreekt u Nederlands? Welke taal/talen spreekt u nog? Hoe goed beheerst u • <u>uw moedertaal</u> BEGRIJPEN SPREKEN LEZEN SCHRIJVEN • <u>Nederlands</u> BEGRIJPEN SPREKEN LEZEN SCHRIJVEN • <u>andere taal/talen</u> BEGRIJPEN SPREKEN LEZEN SCHRIJVEN Begrijpt u brieven in het Nederlands?	..... 0 = helemaal niet 5 = voldoende 10 = goed 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	..... 0 = helemaal niet 5 = voldoende 10 = goed 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 .....

Besluit / Opmerkingen

.....

3 Gegevens over de grootouders

	grootouder(s) langs moederszijde	grootouder(s) langs vaderszijde
Geboorteland		
Immigratiejaar		
Huidige verblijfplaats		

Besluit / Opmerkingen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 Gegevens over de thuissituatie

	vader	moeder	zus(sen)	broer(s)	grootouder(s)	andere
Wie woont er bij u thuis?						
Wie werkt er buitenshuis?						
Wie staat er in voor de kinderen?						
Wie volgt/volgde Nederlandstalig onderwijs?						
Welke talen worden er thuis gesproken? • Ouders onderling • Moeder met de kinderen • Vader met de kinderen • Kinderen onderling • Kinderen met de moeder • Kinderen met de vader • Anderen Wat is de gezinstaal? (bijvoorbeeld de taal die wordt gesproken als iedereen aan tafel zit) In welke taal spreekt u als u uw kind wil troosten?						

Besluit / Opmerkingen

.....

.....

.....

.....

5 Gegevens over het taalaanbod

Voorschoolse periode

Waar/bij wie verbleef uw kind?

Welke taal/talen werd(en) rechtstreeks tot uw kind gesproken?

Taal 1 (.....) 0 6 12 18 24 maanden dagelijks – wekelijks – soms

Taal 2 (.....) 0 6 12 18 24 maanden dagelijks – wekelijks – soms

Taal 3 (.....) 0 6 12 18 24 maanden dagelijks – wekelijks – soms

Welke taal/talen hoorde uw kind (onrechtstreeks) nog? (bijvoorbeeld van de ouders onderling)

Schoolse periode

Vanaf wanneer begon uw kind naar school te gaan?

Ging/gaat uw kind regelmatig naar school?

Ging/gaat uw kind graag naar school?

Naam van de huidige school:

Huidig(e) leerjaar/kleuterklas:

Schoolloopbaan:

Besluit / Opmerkingen

.....
.....
.....
.....

6 Taalbeheersing van het kind

Als uw kind in het Nederlands wordt aangesproken, in welke taal antwoordt het dan?

Als uw kind in een andere taal wordt aangesproken, in welke taal antwoordt het dan?

Hoe goed beheerst uw kind de talen, vergeleken met leeftijdgenoten?

0 = helemaal niet 5 = voldoende 10 = goed

moedertaal

BEGRIJPEN 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SPREKEN 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LEZEN 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SCHRIJVEN 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Nederlands

BEGRIJPEN 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SPREKEN 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LEZEN 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SCHRIJVEN 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Als uw kind niet of heel weinig praat, probeert het dan met gebaren te vertellen wat het wil zeggen?

Wordt uw kind begrepen als het iets zegt in de moedertaal?

Wordt uw kind begrepen als het iets zegt in het Nederlands?

Als uw kind niet wordt begrepen, hoe reageert het dan?

Besluit / Opmerkingen

.....

.....

.....

.....

7 Attitude van de ouders

	Taal 1	Taal 2	Taal 3
<u>Talige eisen die aan het kind worden gesteld</u> Wat vindt u belangrijk voor uw kind? • BEGRIJPEN • SPREKEN • LEZEN • SCHRIJVEN • (andere)			
Denkt u dat u de taalontwikkeling van uw kind kan stimuleren? Hebt u nood aan meer informatie over het stimuleren van de taal van uw kind? Maakt u zich ongerust over de taalproblemen van uw kind? In welk land gaat uw gezin (naar verwachting) in de toekomst wonen? Hoe blijft u op de hoogte van de gebeurtenissen in uw land van herkomst? Televisieprogramma's - video - radio in eigen taal - tijdschriften in eigen taal - kranten in eigen taal Hoe blijft u op de hoogte van de gebeurtenissen in België? Televisieprogramma's - video - radio - tijdschriften - kranten			

Besluit / Opmerkingen

.....

.....

.....

.....

.....

8 Gegevens over het kind in zijn omgeving

- Leest u soms verhaaltjes voor aan uw kind?
In welke taal/talen?
- Welke boekjes gebruikt u daarvoor?
In welke taal/talen?
- Kijkt uw kind in boekjes?
Welke?
- Luistert uw kind graag naar muziek?
In welke taal/talen?
- Zingt u wel eens liedjes met uw kind?
In welke taal/talen?
- Naar welke televisieprogramma's kijkt uw kind?
In welke taal/talen?
- Naar welke video's of DVD's kijkt uw kind graag?
In welke taal/talen?
- Speelt uw kind soms op de computer?.....
Welke spelletjes?
In welke taal/talen?
- Neemt uw kind deel aan buitenschoolse activiteiten?
Welke?
In welke taal/talen?
- Hoeveel keer per week speelt u samen met uw kind?
- Vertelt u of uw kind tijdens het spel?
In welke taal/talen?

- Koopt u vaak speelgoed of krijgt uw kind van andere mensen speelgoed?
- Welk speelgoed heeft uw kind thuis?
 - Heeft uw kind materiaal om mee te bouwen? Welk?
 - Heeft uw kind puzzels? Van hoeveel stukken?
 - Speelt uw kind meestal alleen of samen met andere kinderen? Wat speelt het dan?
 - Sommige kinderen spelen graag met pannen uit de keuken, verkleeden zich graag, enz. Uw kind ook?
 - Heeft uw kind speelgoed om mee te knutselen? Welk?
 - Heeft uw kind spelletjes om samen mee te spelen zoals bord- of kaartspelen? Welke?
 - Speelt uw kind buiten?
- Waar verblijft uw kind tijdens de vakanties?
 - Thuis - land van herkomst - speelplein - andere

Besluit / Opmerkingen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9 Algemeen besluit

Gegevens over de ouders:

Gegevens over de grootouders:

Gegevens over de thuissituatie:

Gegevens over het taalaanbod:

Taalbeheersing van het kind:

Attitude van de ouders:

Gegevens over het kind in zijn omgeving:

Conclusies: